

DELAJSKA POLITIKA

IZHAJA TRIKRAT TEDENSKO: OB TORKIH, ČETRTHIH IN SOBOTAH

Naročnina v Jugoslaviji znaša mesečno Din 10.—, v inozemstvu mesečno Din 15.—, — Uredništvo in uprava Maribor, Ruška cesta 5 poštni predal 22. telefon 2326. Čekovni račun št 14335. — Podružnice: Ljubljana, Delavska zbornica — Celje, Delavska zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopis se ne vračajo. — Neprankirana pisma se ne sprejemajo. — Mali oglasni trgov. znožajo vsaka beseda Din 1.—, mali oglas, ki služi v socialne namene delavstvu in nameščencem, vsaka beseda Din 0.30

Štev. 43 • Maribor, sobota, dne 13. aprila 1940 • Leto XV

Hudi pomorski boji vzdolž norveške obale

Nemci izgubili doslej v boju z angleško in francosko mornarico 6 vojnih in 12 tovornih ladij, Angleži 4 rušilce

Nihče ni pričakoval, da se bo prvi spopad v tej sedaj že sedem mesecev trajajoči vojni med Nemci in Angleži ter Francozi na drugi strani pričel na morju. Kajti vojna mornarica je gotovo najšibkejša točka nemške oborožitve.

Pravijo, da je načrt za zasedbo Danske in Norveške izdelal Hitler sam. — Načrt je vsekakor drzen. Tako zasnovatelju, kot tudi tistim, ki so bili poverjeni, da načrt izvedejo, je moralo biti jasno, da bo Nemčija s tem mnogo tvegala, ako s svojo vojno mornarico podvzame tako veliko prekomorsko akcijo. **Načrt je bil preračunan na presenečenje**

Najbrž se je domnevalo, da se bodo nemške vojne sile utrdile na Norveškem in zlasti v fjordih, predno bodo preseñeni zavezniški sploh utegnili priti s svojo vojno mornarico na lice mesta. — Med tem pa bo nemški napad prisilil Norveško h kapitulaciji in podreditvi pod nemško vojaško nadzorstvo.

Zlasti veliko vlogo pa je v tem računu igralo najbrž tudi prepričanje, da sta zaliva Skagerak in Kategat med vzhodno dansko, zapadno švedsko in južno norveško obalo, v katera se pride z nemške obale v Baltičkem morju, skozi Veliki in Mali Belt, nedostopna za angleško vojno mornarico, kot v svetovni vojni in da je zato zveza po morju med nemško obalo in južno norveško obalo po premaganju norveškega odpora na južni obali Norveške, zagotovljena.

Izkrcaje nemških čet na zapadni norveški obali, ki se je izvršilo s sodelovanjem močne nemške mornarice, je imelo pravzaprav sporeden pomen. Nemci so hoteli zavzeti le glavna pristanišča in jih utrditi s kopnega proti napadu z morja. Narvik na skrajnem severu jim je bil važen radi tega, ker od tod vodi železnica v švedski železorniški bazen. Trondhjem in Bergen sta spojena z železnico, ki vodi proti Oslu. — Iz Stavangerja pa vodi železnica ob obali do obalnega mesta Egersunda in se da od tod organizirati tudi obramba Skagarskega zaliva z boka.

Na vsem tem širnem področju so nemške vojne sile pričele z odprto akcijo, ki pa je bila seveda že davno pripravljena, v noči od 7. na 8. april, če ne že v soboto, dne 6. aprila.

Hibe računa, ki je temelji na presenečenju

Toda, kakor vsak načrt, ki temelji samo na presenečenju nasprotnika, je imel tudi ta svoje hibe, ki so se pokazale kaj kmalu:

Predvsem Norveška ni kapitulirala, ampak je organizirala odpor. Angleške ladje so se pojavile pred napadenimi obalnimi mesti na zapadni norveški obali poprej, predno so se Nemci utrdili in mogli prodirati v notranost dežele. Angleži so deloma blokirali ta pristanišča, deloma potopili ladje, ki so vozile hrano in orožje ter celo par vojnih ladij, ki so bile v fjordih.

Kot največja napaka v računu pa se je izkazalo dejstvo, da Nemčija ni absolutna gospodarica zalivov Skageraka in Kategata, v katera je nekoliko ur po napadu na Norveško vdrla angleška vojna mornarica in presekala pot dovoza in vrnitve nemškim transportnim, pa tudi vojnim ladjam.

Angleški mornariški minister o bojih na morju

O bojih med nemško in angleško mornarico kroži veliko vesti, ki se vse ne dajo kontrolirati. Zato se je treba tudi pri poročanju omejiti na res ugotovljena dejstva.

Tako poročilo predstavlja izjava angleškega mornariškega ministra Churchill v parlamentu.

Iz tega poročila navajamo: Dne 7. aprila, ko je prispela vest, da se nemško brodovje pomika proti severu, je izplovilo angleško brodovje iz Scapa Flowa. Manjši oddelek je krenil proti Narviku, da položi mine. Od ladij narviške ekspedicije se je ločil angleški rušilec »Glowworm«, ki se je zapletel v boj z dvema nemškima rušilcema in še neznano bojno ladjo. Rušilec se je potopil. Nemške ladje pa so se ob zori 8. t. m. umaknile.

Dne 9. aprila so nemška letala napadla angleške vojne ladje zapadno od Bergena. Lažje poškodovani sta bili dve angleški križarki, težka bomba je zadela angleško oklopnico »Rodney«, toda škode ni napravila, krov je vzdržal. Rušilec »Gurkha« se je potopil. Angleški rušilec »Zulu« pa je pri Orknejskih otokih potopil nemško podmornico.

Dne 9. aprila je severno od Narvika angleška oklopnica »Renown« (33.000 ton) začela boj z nemško oklopnico »Scharnhorst« (26.000 ton) in križarko razreda »Hipper« (10.000 ton). »Scharnhorst« je bila zadeta dvakrat. Z nje se je dvignil dim. Spremljajoča križarka jo je zavila v umetno meglo in sta izginili.

Angleški napad na Narvik je izvršilo pet angleških rušilcev proti modernjšim nemškim vojnim ladjam in obalnim baterijam. Angleški rušilec »Hunter« je bil potopljen, »Hardy« je zavozil na plitvino.

Angleška letala so pred Bergenom bombardirala nemške vojne ladje in zadela eno križarko.

Dne 10. t. m. zjutraj so angleška leta-

la napadla luko v Trondhjemu in zadela z zračnim torpedom nek nemški rušilec. Angleška armada se ni izkrcala na nobeni točki norveške obale.

Churchill je rekel: »Sam osebno smatram, da je Hitler napravil ravno tako veliko strateško in politično napako z napadom na Norveško in Dansko, kakor Napoleon I. 1808., ko je vdrl v Španijo in bil poražen.«

»Razen nekaj križark, rušilcev in 12 transportnih ladij smo od nedelje dalje potopili tudi več sovražnih podmornic.«

Francoski ministrski predsednik o bitki na morju

Francoski ministrski predsednik Reynaud je izjavil v parlamentu, da je bilo doslej potopljenih nemških ladij: 4 križarke, 1 podmornica, 1 rušilec in 12 transportnih ladij; Angleži so zgubili 4 rušilce, francoska mornarica nobene ladje.

Dve veliki nemški vojni ladji sta se potopili pri napadu na južno norveško obalo

Nemci sami priznavajo, da se je pri napadu na Oselski fjord razletela njihova 10.000 tonska vojna ladja »Blücher«, ki je bila dogotovljena šele leta 1937. in najmodernejša oborožena.

Pri napadu na Kristiansand pa je bila potopljena 6000 tonska nemška križarka »Karlsruhe«.

Koliko ladij se udeležuje bojev

Italijanski liti poročajo, da se udeležuje vojne na morju 150 angleških in francoskih vojnih ladij ter 600 letal, na nemški strani 100 vojnih ladij in 1000 letal.

Nemški napad na Scapa Flow

Nemška letala so napadla Scapa Flow. Od 60 letal je bilo sestreljenih najmanj šest.

V Skageraku in Kategatu

Švedi so neposredni opazovalci bojev v teh zalivih. Od 9. aprila popoldne trajajo veliki boji med nemškimi in angleškimi vojnimi ladjami v Skageraku in Kategatu, čijih potek zasledujejo s švedske obale. Skupina 23 nemških ladij, od katerih je bilo 11 ladij za transport čet in materiala, 12 pa vojnih ladij, so bile napadene od angleških ladij in letal. 4 nemške transportne ladje so se potopile.

Nadalje javljajo iz Švedske, da je bila potopljena nemška križarka »Emden« pri Hortenu ob vходу v Oselski zaliv od norveške križarke »Olaf Trigvason« in da je ta ladja potopila še nek nemški rušilec.

V švedsko pristanišče Marstrand sta se zatekli dve nemški prevoznici. Čete na njej so bile internirane. Neka nemška ladja, ki je klicala na pomoč, se je potopila z moštvo vred.

Norveška bo vodila vojno do zmagovitega konca

Nemški poslanik je skušal pridobiti kralja Haakona, da bi potrdil od Berlina imenovano vlado in sprejel nemški mir.

Ko so nemške čete vpadle na Norveško in je norveški parlament že odglasoval, da se bo Norveška branila ter da se smatra v vojni z Nemčijo, je nemški poslanik v Oslu odšel za pobeglo kraljevo družino v Hamar ter zaprosil za avdienco. Kralj je poslanika sprejel, ta pa mu je predlagal, naj bi kralj imenoval novo nacionalno vlado na čelu s

Boji na Norveškem

Nemci poročajo, da so se v Stavangerju in Oslu dne 11. aprila izkrcale še nove nemške čete.

Norvežani pa poročajo: Pri Narviku nastopa proti Nemcem norveška armada 30.000 mož. Nemci drže samo mesto Narvik.

V okolici Trondhjema so v teku odločilne bitke proti Nemcem.

Nadalje javljajo Norvežani zavzetje mesta Elverum, severno od Hamarja, ki leži okrog 80 km od Osla.

Norveški delavci bodo branili neodvisnost države

Norveška delavska stranka je izdala oklic, da bodo norveški delavci branili neodvisnost države.

Kako je Nemčija pripravila napad na Norveško?

Reuter poroča iz Londona: Poročevalci italijanskih listov pišejo, da so Nemci že dalj časa pripravljali vpad na Norveško. Svoje priprave pa so spretno maskirali. V norveške vode so poslali veliko trgovskih parnikov, ki so se zasedali po raznih važnejših fjordih. Deloma so s parniki prispeli tudi nemški turisti. Norvežani so mislili, da parniki prevažajo običajne tovore in se ni so brigali za početje posadk na teh parnikih, niti ne za blago, ki so ga skrivale ladje v svojih trebuhih. V resnici pa so bile pod krovih teh ladij skrite cele posadke pomorščakov in vojske ter razni specialisti za vse vrste orožja. — Turisti pa so bili častniki nemške vojske. V ladjah so prevažali tudi orožje in municijo. Na dano znamenje iz Berlina so potem v pondeljek, dne 9. aprila posadke teh trgovskih ladij napadle norveško policijo v pristaniščih in se seveda takorekoč brez boja polastile glavnih mest na norveški obali. Med tem so prišle tudi nemške vojne ladje in ščitile napad.

Reuter poroča iz Londona: Poročevalci italijanskih listov pišejo, da so Nemci že dalj časa pripravljali vpad na Norveško. Svoje priprave pa so spretno maskirali. V norveške vode so poslali veliko trgovskih parnikov, ki so se zasedali po raznih važnejših fjordih. Deloma so s parniki prispeli tudi nemški turisti. Norvežani so mislili, da parniki prevažajo običajne tovore in se ni so brigali za početje posadk na teh parnikih, niti ne za blago, ki so ga skrivale ladje v svojih trebuhih. V resnici pa so bile pod krovih teh ladij skrite cele posadke pomorščakov in vojske ter razni specialisti za vse vrste orožja. — Turisti pa so bili častniki nemške vojske. V ladjah so prevažali tudi orožje in municijo. Na dano znamenje iz Berlina so potem v pondeljek, dne 9. aprila posadke teh trgovskih ladij napadle norveško policijo v pristaniščih in se seveda takorekoč brez boja polastile glavnih mest na norveški obali. Med tem so prišle tudi nemške vojne ladje in ščitile napad.

Reuter poroča iz Londona: Poročevalci italijanskih listov pišejo, da so Nemci že dalj časa pripravljali vpad na Norveško. Svoje priprave pa so spretno maskirali. V norveške vode so poslali veliko trgovskih parnikov, ki so se zasedali po raznih važnejših fjordih. Deloma so s parniki prispeli tudi nemški turisti. Norvežani so mislili, da parniki prevažajo običajne tovore in se ni so brigali za početje posadk na teh parnikih, niti ne za blago, ki so ga skrivale ladje v svojih trebuhih. V resnici pa so bile pod krovih teh ladij skrite cele posadke pomorščakov in vojske ter razni specialisti za vse vrste orožja. — Turisti pa so bili častniki nemške vojske. V ladjah so prevažali tudi orožje in municijo. Na dano znamenje iz Berlina so potem v pondeljek, dne 9. aprila posadke teh trgovskih ladij napadle norveško policijo v pristaniščih in se seveda takorekoč brez boja polastile glavnih mest na norveški obali. Med tem so prišle tudi nemške vojne ladje in ščitile napad.

Reuter poroča iz Londona: Poročevalci italijanskih listov pišejo, da so Nemci že dalj časa pripravljali vpad na Norveško. Svoje priprave pa so spretno maskirali. V norveške vode so poslali veliko trgovskih parnikov, ki so se zasedali po raznih važnejših fjordih. Deloma so s parniki prispeli tudi nemški turisti. Norvežani so mislili, da parniki prevažajo običajne tovore in se ni so brigali za početje posadk na teh parnikih, niti ne za blago, ki so ga skrivale ladje v svojih trebuhih. V resnici pa so bile pod krovih teh ladij skrite cele posadke pomorščakov in vojske ter razni specialisti za vse vrste orožja. — Turisti pa so bili častniki nemške vojske. V ladjah so prevažali tudi orožje in municijo. Na dano znamenje iz Berlina so potem v pondeljek, dne 9. aprila posadke teh trgovskih ladij napadle norveško policijo v pristaniščih in se seveda takorekoč brez boja polastile glavnih mest na norveški obali. Med tem so prišle tudi nemške vojne ladje in ščitile napad.

Reuter poroča iz Londona: Poročevalci italijanskih listov pišejo, da so Nemci že dalj časa pripravljali vpad na Norveško. Svoje priprave pa so spretno maskirali. V norveške vode so poslali veliko trgovskih parnikov, ki so se zasedali po raznih važnejših fjordih. Deloma so s parniki prispeli tudi nemški turisti. Norvežani so mislili, da parniki prevažajo običajne tovore in se ni so brigali za početje posadk na teh parnikih, niti ne za blago, ki so ga skrivale ladje v svojih trebuhih. V resnici pa so bile pod krovih teh ladij skrite cele posadke pomorščakov in vojske ter razni specialisti za vse vrste orožja. — Turisti pa so bili častniki nemške vojske. V ladjah so prevažali tudi orožje in municijo. Na dano znamenje iz Berlina so potem v pondeljek, dne 9. aprila posadke teh trgovskih ladij napadle norveško policijo v pristaniščih in se seveda takorekoč brez boja polastile glavnih mest na norveški obali. Med tem so prišle tudi nemške vojne ladje in ščitile napad.

Reuter poroča iz Londona: Poročevalci italijanskih listov pišejo, da so Nemci že dalj časa pripravljali vpad na Norveško. Svoje priprave pa so spretno maskirali. V norveške vode so poslali veliko trgovskih parnikov, ki so se zasedali po raznih važnejših fjordih. Deloma so s parniki prispeli tudi nemški turisti. Norvežani so mislili, da parniki prevažajo običajne tovore in se ni so brigali za početje posadk na teh parnikih, niti ne za blago, ki so ga skrivale ladje v svojih trebuhih. V resnici pa so bile pod krovih teh ladij skrite cele posadke pomorščakov in vojske ter razni specialisti za vse vrste orožja. — Turisti pa so bili častniki nemške vojske. V ladjah so prevažali tudi orožje in municijo. Na dano znamenje iz Berlina so potem v pondeljek, dne 9. aprila posadke teh trgovskih ladij napadle norveško policijo v pristaniščih in se seveda takorekoč brez boja polastile glavnih mest na norveški obali. Med tem so prišle tudi nemške vojne ladje in ščitile napad.

Reuter poroča iz Londona: Poročevalci italijanskih listov pišejo, da so Nemci že dalj časa pripravljali vpad na Norveško. Svoje priprave pa so spretno maskirali. V norveške vode so poslali veliko trgovskih parnikov, ki so se zasedali po raznih važnejših fjordih. Deloma so s parniki prispeli tudi nemški turisti. Norvežani so mislili, da parniki prevažajo običajne tovore in se ni so brigali za početje posadk na teh parnikih, niti ne za blago, ki so ga skrivale ladje v svojih trebuhih. V resnici pa so bile pod krovih teh ladij skrite cele posadke pomorščakov in vojske ter razni specialisti za vse vrste orožja. — Turisti pa so bili častniki nemške vojske. V ladjah so prevažali tudi orožje in municijo. Na dano znamenje iz Berlina so potem v pondeljek, dne 9. aprila posadke teh trgovskih ladij napadle norveško policijo v pristaniščih in se seveda takorekoč brez boja polastile glavnih mest na norveški obali. Med tem so prišle tudi nemške vojne ladje in ščitile napad.

Reuter poroča iz Londona: Poročevalci italijanskih listov pišejo, da so Nemci že dalj časa pripravljali vpad na Norveško. Svoje priprave pa so spretno maskirali. V norveške vode so poslali veliko trgovskih parnikov, ki so se zasedali po raznih važnejših fjordih. Deloma so s parniki prispeli tudi nemški turisti. Norvežani so mislili, da parniki prevažajo običajne tovore in se ni so brigali za početje posadk na teh parnikih, niti ne za blago, ki so ga skrivale ladje v svojih trebuhih. V resnici pa so bile pod krovih teh ladij skrite cele posadke pomorščakov in vojske ter razni specialisti za vse vrste orožja. — Turisti pa so bili častniki nemške vojske. V ladjah so prevažali tudi orožje in municijo. Na dano znamenje iz Berlina so potem v pondeljek, dne 9. aprila posadke teh trgovskih ladij napadle norveško policijo v pristaniščih in se seveda takorekoč brez boja polastile glavnih mest na norveški obali. Med tem so prišle tudi nemške vojne ladje in ščitile napad.

Reuter poroča iz Londona: Poročevalci italijanskih listov pišejo, da so Nemci že dalj časa pripravljali vpad na Norveško. Svoje priprave pa so spretno maskirali. V norveške vode so poslali veliko trgovskih parnikov, ki so se zasedali po raznih važnejših fjordih. Deloma so s parniki prispeli tudi nemški turisti. Norvežani so mislili, da parniki prevažajo običajne tovore in se ni so brigali za početje posadk na teh parnikih, niti ne za blago, ki so ga skrivale ladje v svojih trebuhih. V resnici pa so bile pod krovih teh ladij skrite cele posadke pomorščakov in vojske ter razni specialisti za vse vrste orožja. — Turisti pa so bili častniki nemške vojske. V ladjah so prevažali tudi orožje in municijo. Na dano znamenje iz Berlina so potem v pondeljek, dne 9. aprila posadke teh trgovskih ladij napadle norveško policijo v pristaniščih in se seveda takorekoč brez boja polastile glavnih mest na norveški obali. Med tem so prišle tudi nemške vojne ladje in ščitile napad.

Reuter poroča iz Londona: Poročevalci italijanskih listov pišejo, da so Nemci že dalj časa pripravljali vpad na Norveško. Svoje priprave pa so spretno maskirali. V norveške vode so poslali veliko trgovskih parnikov, ki so se zasedali po raznih važnejših fjordih. Deloma so s parniki prispeli tudi nemški turisti. Norvežani so mislili, da parniki prevažajo običajne tovore in se ni so brigali za početje posadk na teh parnikih, niti ne za blago, ki so ga skrivale ladje v svojih trebuhih. V resnici pa so bile pod krovih teh ladij skrite cele posadke pomorščakov in vojske ter razni specialisti za vse vrste orožja. — Turisti pa so bili častniki nemške vojske. V ladjah so prevažali tudi orožje in municijo. Na dano znamenje iz Berlina so potem v pondeljek, dne 9. aprila posadke teh trgovskih ladij napadle norveško policijo v pristaniščih in se seveda takorekoč brez boja polastile glavnih mest na norveški obali. Med tem so prišle tudi nemške vojne ladje in ščitile napad.

Reuter poroča iz Londona: Poročevalci italijanskih listov pišejo, da so Nemci že dalj časa pripravljali vpad na Norveško. Svoje priprave pa so spretno maskirali. V norveške vode so poslali veliko trgovskih parnikov, ki so se zasedali po raznih važnejših fjordih. Deloma so s parniki prispeli tudi nemški turisti. Norvežani so mislili, da parniki prevažajo običajne tovore in se ni so brigali za početje posadk na teh parnikih, niti ne za blago, ki so ga skrivale ladje v svojih trebuhih. V resnici pa so bile pod krovih teh ladij skrite cele posadke pomorščakov in vojske ter razni specialisti za vse vrste orožja. — Turisti pa so bili častniki nemške vojske. V ladjah so prevažali tudi orožje in municijo. Na dano znamenje iz Berlina so potem v pondeljek, dne 9. aprila posadke teh trgovskih ladij napadle norveško policijo v pristaniščih in se seveda takorekoč brez boja polastile glavnih mest na norveški obali. Med tem so prišle tudi nemške vojne ladje in ščitile napad.

Reuter poroča iz Londona: Poročevalci italijanskih listov pišejo, da so Nemci že dalj časa pripravljali vpad na Norveško. Svoje priprave pa so spretno maskirali. V norveške vode so poslali veliko trgovskih parnikov, ki so se zasedali po raznih važnejših fjordih. Deloma so s parniki prispeli tudi nemški turisti. Norvežani so mislili, da parniki prevažajo običajne tovore in se ni so brigali za početje posadk na teh parnikih, niti ne za blago, ki so ga skrivale ladje v svojih trebuhih. V resnici pa so bile pod krovih teh ladij skrite cele posadke pomorščakov in vojske ter razni specialisti za vse vrste orožja. — Turisti pa so bili častniki nemške vojske. V ladjah so prevažali tudi orožje in municijo. Na dano znamenje iz Berlina so potem v pondeljek, dne 9. aprila posadke teh trgovskih ladij napadle norveško policijo v pristaniščih in se seveda takorekoč brez boja polastile glavnih mest na norveški obali. Med tem so prišle tudi nemške vojne ladje in ščitile napad.

Reuter poroča iz Londona: Poročevalci italijanskih listov pišejo, da so Nemci že dalj časa pripravljali vpad na Norveško. Svoje priprave pa so spretno maskirali. V norveške vode so poslali veliko trgovskih parnikov, ki so se zasedali po raznih važnejših fjordih. Deloma so s parniki prispeli tudi nemški turisti. Norvežani so mislili, da parniki prevažajo običajne tovore in se ni so brigali za početje posadk na teh parnikih, niti ne za blago, ki so ga skrivale ladje v svojih trebuhih. V resnici pa so bile pod krovih teh ladij skrite cele posadke pomorščakov in vojske ter razni specialisti za vse vrste orožja. — Turisti pa so bili častniki nemške vojske. V ladjah so prevažali tudi orožje in municijo. Na dano znamenje iz Berlina so potem v pondeljek, dne 9. aprila posadke teh trgovskih ladij napadle norveško policijo v pristaniščih in se seveda takorekoč brez boja polastile glavnih mest na norveški obali. Med tem so prišle tudi nemške vojne ladje in ščitile napad.

Reuter poroča iz Londona: Poročevalci italijanskih listov pišejo, da so Nemci že dalj časa pripravljali vpad na Norveško. Svoje priprave pa so spretno maskirali. V norveške vode so poslali veliko trgovskih parnikov, ki so se zasedali po raznih važnejših fjordih. Deloma so s parniki prispeli tudi nemški turisti. Norvežani so mislili, da parniki prevažajo običajne tovore in se ni so brigali za početje posadk na teh parnikih, niti ne za blago, ki so ga skrivale ladje v svojih trebuhih. V resnici pa so bile pod krovih teh ladij skrite cele posadke pomorščakov in vojske ter razni specialisti za vse vrste orožja. — Turisti pa so bili častniki nemške vojske. V ladjah so prevažali tudi orožje in municijo. Na dano znamenje iz Berlina so potem v pondeljek, dne 9. aprila posadke teh trgovskih ladij napadle norveško policijo v pristaniščih in se seveda takorekoč brez boja polastile glavnih mest na norveški obali. Med tem so prišle tudi nemške vojne ladje in ščitile napad.

Reuter poroča iz Londona: Poročevalci italijanskih listov pišejo, da so Nemci že dalj časa pripravljali vpad na Norveško. Svoje priprave pa so spretno maskirali. V norveške vode so poslali veliko trgovskih parnikov, ki so se zasedali po raznih važnejših fjordih. Deloma so s parniki prispeli tudi nemški turisti. Norvežani so mislili, da parniki prevažajo običajne tovore in se ni so brigali za početje posadk na teh parnikih, niti ne za blago, ki so ga skrivale ladje v svojih trebuhih. V resnici pa so bile pod krovih teh ladij skrite cele posadke pomorščakov in vojske ter razni specialisti za vse vrste orožja. — Turisti pa so bili častniki nemške vojske. V ladjah so prevažali tudi orožje in municijo. Na dano znamenje iz Berlina so potem v pondeljek, dne 9. aprila posadke teh trgovskih ladij napadle norveško policijo v pristaniščih in se seveda takorekoč brez boja polastile glavnih mest na norveški obali. Med tem so prišle tudi nemške vojne ladje in ščitile napad.

Reuter poroča iz Londona: Poročevalci italijanskih listov pišejo, da so Nemci že dalj časa pripravljali vpad na Norveško. Svoje priprave pa so spretno maskirali. V norveške vode so poslali veliko trgovskih parnikov, ki so se zasedali po raznih važnejših fjordih. Deloma so s parniki prispeli tudi nemški turisti. Norvežani so mislili, da parniki prevažajo običajne tovore in se ni so brigali za početje posadk na teh parnikih, niti ne za blago, ki so ga skrivale ladje v svojih trebuhih. V resnici pa so bile pod krovih teh ladij skrite cele posadke pomorščakov in vojske ter razni specialisti za vse vrste orožja. — Turisti pa so bili častniki nemške vojske. V ladjah so prevažali tudi orožje in municijo. Na dano znamenje iz Berlina so potem v pondeljek, dne 9. aprila posadke teh trgovskih ladij napadle norveško policijo v pristaniščih in se seveda takorekoč brez boja polastile glavnih mest na norveški obali. Med tem so prišle tudi nemške vojne ladje in ščitile napad.

Reuter poroča iz Londona: Poročevalci italijanskih listov pišejo, da so Nemci že dalj časa pripravljali vpad na Norveško. Svoje priprave pa so spretno maskirali. V norveške vode so poslali veliko trgovskih parnikov, ki so se zasedali po raznih važnejših fjordih. Deloma so s parniki prispeli tudi nemški turisti. Norvežani so mislili, da parniki prevažajo običajne tovore in se ni so brigali za početje posadk na teh parnikih, niti ne za blago, ki so ga skrivale ladje v svojih trebuhih. V resnici pa so bile pod krovih teh ladij skrite cele posadke pomorščakov in vojske ter razni specialisti za vse vrste orožja. — Turisti pa so bili častniki nemške vojske. V ladjah so prevažali tudi orožje in municijo. Na dano znamenje iz Berlina so potem v pondeljek, dne 9. aprila posadke teh trgovskih ladij napadle norveško policijo v pristaniščih in se seveda takorekoč brez boja polastile glavnih mest na norveški obali. Med tem so prišle tudi nemške vojne ladje in ščitile napad.

Reuter poroča iz Londona: Poročevalci italijanskih listov pišejo, da so Nemci že dalj časa pripravljali vpad na Norveško. Svoje priprave pa so spretno maskirali. V norveške vode so poslali veliko trgovskih parnikov, ki so se zasedali po raznih važnejših fjordih. Deloma so s parniki prispeli tudi nemški turisti. Norvežani so mislili, da parniki prevažajo običajne tovore in se ni so brigali za početje posadk na teh parnikih, niti ne za blago, ki so ga skrivale ladje v svojih trebuhih. V resnici pa so bile pod krovih teh ladij skrite cele posadke pomorščakov in vojske ter razni specialisti za vse vrste orožja. — Turisti pa so bili častniki nemške vojske. V ladjah so prevažali tudi orožje in municijo. Na dano znamenje iz Berlina so potem v pondeljek, dne 9. aprila posadke teh trgovskih ladij napadle norveško policijo v pristaniščih in se seveda takorekoč brez boja polastile glavnih mest na norveški obali. Med tem so prišle tudi nemške vojne ladje in ščitile napad.

Reuter poroča iz Londona: Poročevalci italijanskih listov pišejo, da so Nemci že dalj časa pripravljali vpad na Norveško. Svoje priprave pa so spretno maskirali. V norveške vode so poslali veliko trgovskih parnikov, ki so se zasedali po raznih važnejših fjordih. Deloma so s parniki prispeli tudi nemški turisti. Norvežani so mislili, da parniki prevažajo običajne tovore in se ni so brigali za početje posadk na teh parnikih, niti ne za blago, ki so ga skrivale ladje v svojih trebuhih. V resnici pa so bile pod krovih teh ladij skrite cele posadke pomorščakov in vojske ter razni specialisti za vse vrste orožja. — Turisti pa so bili častniki nemške vojske. V ladjah so prevažali tudi orožje in municijo. Na dano znamenje iz Berlina so potem v pondeljek, dne 9. aprila posadke teh trgovskih ladij napadle norveško policijo v pristaniščih in se seveda takorekoč brez boja polastile glavnih mest na norveški obali. Med tem so prišle tudi nemške vojne ladje in ščitile napad.

Reuter poroča iz Londona: Poročevalci italijanskih listov pišejo, da so Nemci že dalj časa pripravljali vpad na Norveško. Svoje priprave pa so spretno maskirali. V norveške vode so poslali veliko trgovskih parnikov, ki so se zasedali po raznih važnejših fjordih. Deloma so s parniki prispeli tudi nemški turisti. Norvežani so mislili, da parniki prevažajo običajne tovore in se ni so brigali za početje posadk na teh parnikih, niti ne za blago, ki so ga skrivale ladje v svojih trebuhih. V resnici pa so bile pod krovih teh ladij skrite cele posadke pomorščakov in vojske ter razni specialisti za vse vrste orožja. — Turisti pa so bili častniki nemške vojske. V ladjah so prevažali tudi orožje in municijo. Na dano znamenje iz Berlina so potem v pondeljek, dne 9. aprila posadke teh trgovskih ladij napadle norveško policijo v pristaniščih in se seveda takorekoč brez boja polastile glavnih mest na norveški obali. Med tem so prišle tudi nemške vojne ladje in ščitile napad.

Reuter poroča iz Londona: Poročevalci italijanskih listov pišejo, da so Nemci že dalj časa pripravljali vpad na Norveško. Svoje priprave pa so spretno maskirali. V norveške vode so poslali veliko trgovskih parnikov, ki so se zasedali po raznih važnejših fjordih. Deloma so s parniki prispeli tudi nemški turisti. Norvežani so mislili, da parniki prevažajo običajne tovore in se ni so brigali za početje posadk

Kaj bodo odločili ministri glede delavskega zavarovanja?

Stališče ministra za socialno politiko dr. Budisavljevića.

Kakor je znano, je bilo pooblašeno več ministrov, da prouče vprašanje reorganizacije delavskega socialnega zavarovanja in razdelitve Osrednjega urada za zavarovanje delavcev na samostojne pokrajinske nosilce zavarovanja, kakor to zahtevajo nekateri, ki z zavarovanjem in delavstvom, ki to zavarovanje vzdržuje, nimajo nobenega opravka.

Stališče ministra za socialno politiko dr. S. Budisavljevića je, da je treba SUZOR očuvati in da bi njegova likvidacija značila propast ene najlepših in najbolj pomembnih pridobitev našega socialnega skrbstva.

Upajmo, da bo pred odločitvijo v tem vprašanju zmagala pamet in pa prepričanje, da je treba vprašati delavstvo.

Švedska odložena braniti svojo neodvisnost

Ne bo posegla v vojno, ki je začela na Danskem in Norveškem.

Spricho nemškega vpada na Norveško se je splošno mislilo, da bo Nemčija nastopila tudi proti Švedski. To se pa ni zgodilo.

Toda švedska vlada ni ostala nedelavna. Odredila je strogo pripravljenost vseh vojaških sil. Parlament pa se je sestal na posvetovanje.

Na seji parlamenta je predsednik vlade Hansson obvestil poslance, da je nemška vlada poslala švedski vladi

sporočilo, da nima namena nastopiti proti Švedski, ako bo Švedska ostala strogo nevtralna.

Švedska vlada je sporočila v Berlin, da bo ostala nevtralna, kot je bila doslej in kot je to že ponovno izjavila. — Pridržuje si pa pravico, da ukrene vse, kar se ji bo zdelo potrebno, da to svojo nevtralnost napram vsakomur ohrani in brani.

Vznemirjenost na Nizozemskem in v Belgiji

Angleško časopisje trdi, da ima Nemčija proti tema dvema državama enake namene kot proti Norveški in Dansk.

Vpad nemške vojske na Dansko in Norveško je povzročil, da so tudi na Nizozemskem in v Belgiji pričeli računati z možnostjo nemškega vpada. Razlika pa je v tem, da sta ti dve državi na tak napad popolnoma pripravljeni. Holandska ima že skoro pol leta velike pokrajine poplavljenе in več stotisoč mož pod orožjem.

V Belgiji je že tudi nad pol leta izvedena delna mobilizacija. Obramba države pa se naslanja na utrdbe, ki ne zaostajajo za Maginotovo linijo.

Ta dejstva so morda tudi tisti prepričevali argument, da je napad na ti dve državi doslej izostal.

Belgijski »Le Peuple« pravi: Nemški listi pišejo, da nameravata vpasti v Belgijo in na Nizozemsko Anglija in Francija. Tako so pisali nemški listi tudi pred vpadom na Dansko in Norveško. Danes pa je javna tajnost, da niti Anglija, niti Francija nista bili na kakšno tako akcijo pripravljeni in sta šele v teku nemškega vpada začeli organizirati protiakcijo.

Oklic Mednarodne zveze transportnih delavcev

Mednarodna zveza transportnih delavcev je naslovila oklic na vse nje priključene organizacije, da aktivno in pasivno onemogočijo vsake nemške

transporte surovin in življenjskih potrebščin. Transportni delavci naj pomagajo v boju za osvoboditev Evrope.

Kdo je pridobil od napada na Dansko in Norveško?

Mednarodni tisk pravi, da je Danska docela navezana na uvoz krmil in da Nemci odslej ne bodo mogli dobivati mlečnih izdelkov iz Danske.

Zavezniško trgovinsko brodogojstvo je vsled napada na Norveško povečalo za 20 odstotkov, ker so se mu priklju-

čile vse norveške trgovske ladje. Kajti ob napadu je bila samo sedmina norveških ladij v domačih pristaniščih.

Pšenica — 245 dinarjev za 100 kg

Cena pšenice se je dvignila na 245 dinarjev za 100 kg. W. ...

Zane Grey:

93

Mož iz gozda

Odgovornost za upravljanje farme se je izkazala kot težko breme. Stvar se ni dala tako voditi, vsaj ne od nje, kakor bi to Auchincloss želel. On je bil star, razdražljiv, nerazsoden in trdoglav. Skoraj vsi sosedje so mu bili nasprotni in zato tudi napram Helen niso bili prijazni.

Sicer ni našla niti najmanjšega dokaza za kako stričevo nepoštenje, toda bil je trd delodajalec; poleg tega mu je njegova premetenost in razumska zmožnost, presojati bodoče stvari, pomagala, da je sklepal vedno zanj ugodne kupčije, dejstvo, ki mu v sosedstvu ni pridobivalo mnogo prijateljev.

Zadnje čase, ko je Auchincloss že oslabil in ni bil več tako gospodovalen, je Helen mnogokaj odločila po lastnem preudarku s poveljnimi in mnogo obetajočimi rezultati. A one čudežne sreče, ki jo je upala najti na zapadu, še vedno ni našla. Spomin na rajsko livado se ji je zdel le še kakor sanje, vedno bolj ljubke in vedno manj dosegljive, čimboli je čas potekal in vedno bolj prežete neprijetnega kesanja. Bo ji je bila tolažba, a tudi precejšen vir vseh možganskih skrbi. Bila bi lahko Helen velika pomoč, če se ne bi bila tako hitro prilagodila običajem zapada. Helen je hotela o stvareh na svoj lasten način odločati, na način, ki se je zelo razlikoval od navad zapada. Tako se je čutila Helen vedno bolj omejeno na lastne vire pomoči in cowboy Carmichael je bil edini, ki je prostovoljno ponudil svojo pomoč njenemu delokrogu.

Celo uro je sedela Helen sama v sobi in zrla skozi okno, pri tem pa je presojala resni položaj mnogo bolj hladno, resno in pogumno, kakor kdaj koli. Obdržati svoje premoženje, živeti svoje življenje v tej skupnosti po lastnem pojmovanju, poštenja, pravičnosti in zakonitosti, to bi najbrž presegalo njene moči. Danes se je prepričala, da tega ne more, ne da bi se morala boriti in da bi se mogla boriti, mora imeti prijatelje. To prepričanje je ogrela njeno srce za Carmichaela in natančno presojanje vseh njegovih uslug, ki jih ji je izkazoval, jo je prepričalo, da ga doslej ni dovolj cenila po njegovi vrednosti. A to svojo napako bo popravila.

V njeni službi ni bilo nobenega mormona iz enostavnega razloga, ker Auchincloss ni maral mormonov sprejemati v službo. A v enem njegovih jasnejših trenutkov, ko je bil bolj prijazen in dobre volje, čeprav so taki trenutki postajali pri njem vedno redkejši, je priznal, da so mormoni najboljši, najbolj trezni in najbolj zvesti kmečki delavci in da je edini ugovor proti njim samo dejstvo te njihove nadpovprečnosti. Helen je sklenila vse štiri Beemane in vse njihove sorodnike in prijatelje, ki bi na to pristali, sprejeti v službo, in če mogoče tako, da bi stric o tem ne zvedel. Njegovo razpoloženje in njegova sodba bi bila zdaj samo zapreka učinkovitim ukrepom. Ta sklep glede Beemanovih je Helen spet spomnil na Carmichaelovo vročo željo, da bi Dale prišel in tudi na njeno lastno željo po njem.

Kmalu bo pred durmi pomlad s svojimi neštetimi zahtevami napram podjedelcu in živinorejcu. Dale je obljubil priti takoj na pomlad v Pine in Helen je bila prepričana, da bo svojo obljubo držal. Njeno

Doma in po svetu

Konferenca o uredbi novinarjev se je vršila dne 9. marca v ministrstvu za socialno politiko. Hrvati pravijo, da se jih ta uredba ne tiče, ker bodo izdelali svojo, kajti to vprašanje spada v kompetenco banovine Hrvatske.

Kako se razdele dohodki iz Bednostnega fonda. Banska uprava je objavila proračun Bednostnega fonda. Dohodki bodo znašali 7.2 milijona dinarjev. Izdatki pa: prispevki in podpore za izvrševanje javnih del 3.85 milijonov dinarjev, za podpiranje višje kvalificiranih brezposelnih din 650.000, za podpore ob elementarnih neizgledah din 400.000, za prehrano onemoglih brezposelnih, otrok in siromakov 1.45 milijonov dinarjev, za vzdrževanje javnih kuhinj din 450.000, za rezervni sklad za brezposelne din 250.000, borzam dela in bratovskim skladnicam pa din 150.000.

Ni odgovora. V št. 13 »Delavske pravice« je bilo objavljeno pismo vodstva kršćansko socialnega gibanja (JRZ) na ljubljanskega knezoškofa dr. Rožmana, v katerem vodstvo naproša škofa, da se izjavi, ali je točno, kar je izjavil bivši župnik Križman, da je konferenca duhovnikov ljubljanske škofije, ki se je vršila dne 6. marca pod vodstvom knezoškofa, ugotovila, da pisanje »Delavske pravice« in voditelj »Jugoslovanske strokovne zveze« ni mogoče smatrati za kršćansko, ker je v svoji nazornosti dvolično. — Od tega odprtega pisma na ljubljanskega knezoškofa je doslej preteklo že dalj časa in »Delavska pravica« je morala dne 4. aprila z žalostjo ugotoviti: »Na javno pismo, prevzeto nemu gospodu škofu... ni bilo službenega odgovora...« To je huda reč in zveni kot potrditev tega, kar je bivši župnik Križman izrekel in napisal, da je duhovščina ljubljanske škofije obsodila voditelje JSZ.

Proračun banovine Hrvatske in osebni izdatki. Proračun banovine Hrvatske znaša 1.45 milijonov dinarjev, od tega odpade na osebne izdatke din 782.000, na materijalne pa 668.000 dinarjev. Torej so osebni izdatki večji od materijalnih. Radičev sin, ki je pričel izdajati nov list, ker mu je bil prejšnji »Narodni val« ustavljen, pravi, da je tak proračun nenormalen, ker bi osebni izdatki ne smeli znašati več kot pa 25 odstotkov proračuna. Kako bi on to napravil, žal ne pove. Tako so namreč govorili tudi sedanji zagovorniki proračuna banovine Hrvatske, kadar so kritizirali osebne izdatke socialnega zavarovanja...

Dr. Maček sprejel nemško odlikovanje. Nemški kancler Hitler je podelil nemško odlikovanje podpredsedniku vlade dr. Mačeku.

Med Mađarsko in Italijo se vršijo posvetovanja, kaj naj odgovori Mađarska na nemško zahtevo, da bi Nemčija prevzela nadzorstvo nad vsem rečnim prometom na Donavi. Položaj se je sedaj še poostril, ker so bile dne 10. t. m. na Donavi pograne v zrak tri petrolejske ladje, ki so tovorile petrolej v Nemčijo.

Vesti o splošni mobilizaciji v Romuniji, ki so se razširile v tujem tisku, je romunska vlada v posebnem komuniqueju odločno zanikala. — Med drugim tudi pravi, da dogodki v severni Evropi niso spremenili položaja v Romuniji.

Romunski zunanji minister Gafencu se nahaja v Rimu, kjer se posvetuje z italijansko vlado o novo nastalem mednarodnem položaju.

Znani tržaški slovenski političar dr. Gustav Gregorin, ki biva po vojni v Ljubljani, je praznoval te dni osemdesetletnico rojstva.

Penklub v Beogradu ima novega predsednika. Dne 2. aprila je bil na obćnem zboru izvoljen za predsednika Penkluba, sodelavce »Politike« Gligorije Boživić.

Poplava v Vojvodini in okrog Beograda je napravila škodo za okrog 30 milijonov dinarjev. Na razsežnih zemljiščih, ki jih je poplavljal voda, so uničeni vsi posevki.

Narasla voda je pri Novem Sadu zopet prednja nasip in vdrla v mesto. Nasip so sedaj popravili. — Več sto prebivalcev pa je moralo bežati z domov.

Izvozna carina. S 1. aprilom je bila uvedena izvozna carina na celo vrsto blaga, zlasti tudi na živino. Izvozniki zahtevajo, da vlada omili to določbo, da se carina ne bo pobirala od onega blaga, za katerega je bila dogovorjena cena z inozemskimi kupci pred uveljavljenjem carinske novele. Izvozniki so v teh letih že toliko zaslužili, da bodo za poprej zaključene kupčije lahko plačali izvozne carine tudi iz svojega.

Prva jugoslovanska tvornica vagonov in lokomotiv v Slavonskem Brodu je dobila od državnih železnice naročil za din 100.500.000. Nekaj naročil dobe tudi Jesenice in še nekatere tvornice.

Kako izgleda na hrvatskih cestah. O tem piše »Hrvatski dnevnik« iz Gline: »V poslednjem času se lastniki motornih vozil zelo pritožujejo nad postopanjem gotovih oseb, ki ogrožajo promet na naših cestah. Poedini kmetje gonijo živino razkropljeno po cesti in sploh jo nočejo natirati na rob ceste, ako privozi motorno vozilo, vozniki se istotako nočejo umakniti z vozovi in puščajo svoje konje celo brez nadzorstva kar na sredi ceste, paglavci, a na žalost tudi odrasli, obmetavajo avtomobile s kamenjem, da celo streljajo v nje z revolverji, na cestišče trosijo žeblice, da popokajo značnice in delajo sploh razne nedovoljene stvari, ki imajo lahko za posledico smrtne nesreče... Dne 5. aprila je bil napaden nek motociklist na cesti pri Glini. Samo srečnemu slučaju in duhaprisotnosti je pripisati, da ni prišlo do težke nesreče. Med Čemernicami in Glino so prišli proti motociklistu po cesti dve kmetici in dva kmeta, držeč drug drugega za roko in zapirajoč cesto po vsej širini. Motociklist je vozil naglo in ni mogel takoj ustaviti motorja. Ko je bil vstric te kmečke družbe, ga je eden izmed nje udaril s palico po roki, drugi mu je razbil svetilko in poškodoval guvernal, neka žena pa je vrgla vanj kamen. Motociklist se je komaj vzdržal na kolesu. Ako bi bil izpuštil guvernal, bi bil našel smrt v globokem jarku. V Glini je poiskal zdravnik in potem z orožniki krenil na lice mesta, toda napadači so se bili že razkropili. — Te razmere na hrvatskih cestah niso šele od včeraj, ampak trajajo že precej časa...«

Sardele po 2 dinarja za kilogram so te dni prodajali sušarji ribiči, ker so imeli obilen lov.

Kongres Zveze »Vzajemnosti« odložen

Kongres Zveze »Vzajemnosti«, kateri bi se moral vršiti v nedeljo, dne 14. t. m., je iz razlogov, ki so izven društva, preložen na nedoločen čas, kar naj društva vzamejo na znanje.

Zvezni odbor »Vzajemnosti« v Ljubljani.

srce je pri tej misli začelo hitreje biti, čeprav so jo mučile gospodarske skrbi. Dale je bival tam gori, na oni strani gorovja s črnimi pobočji in snežnimi vrhovi, odrezan od sveta. Helen ga je skoraj zavidala. Nič čudnega, da je ljubil samoto, prijazno, divjo tišino in lepoto rajske livade. Ampak bil je sebičnež in Helen mu bo to dokazala. Potrebovala je njegovo pomoč. Če se je spomnila njegove telesne hrabrosti napram divjim gozdnim zverem in si predstavljala, kako bi ta njegova hrabrost mogla priti do izraza napram ljudem ji je ozaril obraz lahen smehljaj ob pomisli, kako bi bilo, če bi Beasley hotel njo v Dalejevi navzočnosti pregnati z njenega posestva. Beasleyu bi se pri tem slabo godilo. Nenađen strah jo je prevzel. Ali bi Dale v tem slučaju na isti način reagiral kakor Carmichael? Bilo ji je v veliko olajšanje, da se je mogla prepričati o nasprotnem. Cowboy je izhajal iz rodovine junakov noža in samokresa; lovec pa je bil misleč, mehkostren človek resničnega človekoljubja. Ta položaj je spadal k tistim zadevam, ki so ga naučile človeško nizkotnost zaničevati. Helen se je prepričala, da se je v vseh odnosajih življenja, ki jih je imela priliko pri njem opazovati, dokler je bila v njegovi koči, popolnoma drugače obnašal, kakor njen stric ali cowboy. A majhen dvom se je še skrival v njeni duši. Spomnila se je njegove zadržane pripombe k Snaku Ausonu in pri tej misli jo je objela hladna zona, kakor malo prej pri besedah Carmichaela. Ko je ta dvom narasel v slutnjo, da ne bi imela moči Daleja zadržati, si je prizadevala, da ne bi več na to stvar mislila.

(Dalje priložiti.)

Odbor podružnice Zveze rudarjev
Jugoslavije v Ravni reki.

Halo! Halo!

Največja izbira spomladanskega blaga v angleški in češki kvaliteti, po znano najnižjih in še starih cenah za damske in moške obleke, plašče, kostume, hubertuse, oficirske, železnič. in financ. uniforme, dobite samo v

Krojaške potrebščine!

Velika odprodaja ostankov!

Češkem magazinu, Maribor

pri glavni policiji

Angleška izjava o Balkanu

Kakor je predsednik angleške vlade Chamberlain izjavil, Anglija in Francija ne želita razširiti vojno na Balkan. Ni pa mogoče glede nemške politike predvidevati možnosti, če želi zaplesti v vojno jugovzhod. Nemške grožnje ne bodo preprečile zaveznicama, da vodi-

ta ono balkansko politiko, ki jo smatra za pravilno. Ta je v nasprotju z nemško politiko v tem, da zaveznici ne težita za gospodarsko ali politično hegemonijo na Balkanu, ali tudi izključuje tujo hegemonijo.

Socialistični predsedniški kandidat v Zedinjenih državah

Kandidat predsednik stranke Norman Thomas.

Socialistična stranka v Zedinjenih državah v Ameriki je sklenila, da kandidira za predsedniško volitev predsednika stranke Normana Thomasa.

Thomasov volilni program v teh volitvah bo socializacija najvažnejših industrijskih podjetij in zahteva, da se Amerika ne udeležijo evropske vojne.

Thomas kandidira sedaj tretjič in do tega vsakokrat prav lepo število glasov.

KRANJ

Še o poteku skupščine gasilske župe

Burna skupščina gasilske župe v Kranju je vzbudila v javnosti veliko zanimanja za razmere, ki vladajo v gasilskih vrstah. G. Mayr je v svojem poročilu najprej osvežil spomin na potek zadnje skupščine, ki je bila vodena od strani negasilcev.

Nato je podal obširno in stvarno poročilo o 3-letnem delu upravnega odbora, ki je bil izvoljen v tem ozračju na protizakonit postopek. Ugotovil je, da je v tehničnem oziru gasilstvo nazadovalo najmanj za 5 let; saj ni bilo v vsej 3-letni dobi niti ene skupne vaje, ki so potrebne za praktično in teoretično izobrazbo. Enako je bilo s strokovnimi tečaji. V zajedniški tečaj v Ljubljano pa je pošiljala uprava le one gasilce, ki so ji ugajali. Tako moram omeniti (g. Mayr), da sem bil pisemno prijavljen v ta tečaj, bil sem pa po predstavitvi sreskega načelstva v župni upravi, g. dr. Megušarju, iz prijavnice izločen. Ravno tako je nazadovalo upravno poslovanje in je župa zadolžena za okoli 10.000 din. Spominjam se (g. Mayr), kako je pred tremi leti nek tednik omenjal prav ironično, da je v gasilski župni blaginji menda 80 para premoženja. Dotičnemu tedniku bi priporočal, naj objavi sedaj tudi današnje blaginjsko stanje. Važne vloge četa na bansko upravo in zajednico so bile namesto odposlane na določeno oblast — vržene v koš. Sedanja župna uprava je pri sklicanju vseh rednih skupščin poslovala protizakonito, ker ni nikdar upoštevala zakonitih terminov. Dalje je vprašal g. Mayr, zakaj je uprava razrešila četo v Dupljah in pri tem ni navedla upravičenih razlogov ter prosi tozadnevno odgovora. Kakšne uspehe je dosegla uprava pri slični razrešitvi v Senčurju... Tri leta je vodil tajniške posle Ivaček Boris, ki je bil negasilcec. »K sklicanju skupščine moram omeniti (g. Mayr), da se je zgledil v moji pisarni tov. Japelj ter me v imenu vseh gasilcev prosil, naj prevzamem v bodoči župni upravi odborniško mesto in sicer kot nekaj tehnični vodja. Tov. Japelj sem odgovoril, da mu je znano moje stalništvo ter ponovno poudarjal, da ne prevzamem nobene funkcije, dokler bo odločala v vseh strogo gasilskih zadevah dnevna politika. Nato mi je svečano in z večkratnim pristavkom pod častno besedo izjavil, da že dalje časa dnevna politika nima vpliva na župno upravo ter poudarjal, da je pripravljen takoj podati demisijo, ako se vplete v gasilske vrste zopet politika.« G. Mayr je poročal dalje, da je bil še isti večer obveščen, da se je malo prej vršil v pisarni tajništva IRZ strogo zaupen sestanek vseh delegatov in članov upravnega ter nadzornega odbora in, da so bili na tem sestanku sprejeti med drugim sledeči predlogi: Kot govornika na skupščini nastopita tov. Japelj in g. Umnik. Delegati naj glasujejo vsi za javne volitve. Volijo naj listo, katero bo predlagal tov. Markič iz Nakla (navaja imena pripravljene liste). Določijo se delegate na zajedniško skupščino, za katere bodo glasovali. Delegati ne smejo glasovati za drugo listo, četudi bi imela na čelu tov. Jarla. Delegati naj glasujejo, naj se prepreči debata o razrešitvi čete v Dupljah ter o g. Ivancu, ki je nedavno »odstopil« kot tajnik župne uprave. Ponovno se poudarja, da morajo biti vse volitve javne. O sestanku in o sklepih ne sme nihče govoriti. G. Mayr ugotavlja, da je bila na tem sestanku tretjina delegatov ter so se pri razhodu čule pravi značilne opazke o politiki in gasilstvu. V zaključku svojega poročila prosi navzoče, da izrečejo sedaj sodbo o tej politični akciji in povejo svoje mnenje o vlogi tov. Japelja, katero je imel na političnem sestanku in 3 ure kasneje v moji pisarni. — Kako je skupščina končala, smo že zadnjič poročali. Pripomniti bi še to, da je bil g. Mayr pri čitanju svojega poročila ponovno prekinjen po predsedujočem župnem starešini in to na prigovarjanje zastopnika gasilske zajednice dr. Albina Šmajda. Župni starešina je deloma priznal iznešena dejstva v poročilu g. Mayrja. Zastopnik zajednice dr.

Boji za Narvik

Nemške čete, ki jih je v Narviku okrog 2000, so zavzele mesto, v katerem vodi železnica iz rudokopov švedske železne rude, v pol ure. Norvežani so pa nadaljnje prodiranje Nemcev po tej železnici, ki vodi čez gorate predele, ustavili na ta način, da so na nekem mestu, kjer prihaja železniška proga iz predora in se potem zelo strmo vzpenja, pred predorom odvalili železniške tračnice ter nato spustili po progi navzdol cel vlak železne rude, ki se je razbil in zaprl progo.

Šmajd se pa o delu župe ni izrazil niti povoljno, niti nepovoljno, pač pa ocenil kritiko g. Mayrja na sebi primeren način. Ker g. Mayr ponovno ni dobil besede, je vrnil vsa odlikovanja s sledečo utemeljitvijo: »Če nimam toliko zaupanja kot delegat, kot 30 letni aktivni član gasilske organizacije in kot 20 letni predsednik danes najpopolnejše in najposposnejše opremljene prostovoljne gasilske čete, da bi smel skušati razčistiti položaj v gasilski župi in ji pripomoči k boljšemu napredku, tudi ne morem več nositi gasilskih odlikovanj.«

Tržiški delavski diletant vabijo. V nedeljo, dne 14. aprila ob 8. uri zvečer vprizori delavsko kulturno društvo »Vzajemnost« iz Trzica v »Cankarjevem domu« v Kranju ljudsko žaloigro »Bratomor na Metavik«. Pridite pogledat to res krasno žaloigro, polno ljubezni, strasti in pohlepnosti. Podprite kulturno delo tržiških sodrugov!

HRASTNIK

Občni zbor »Zveze rudarjev«. Minulo nedeljo, dne 7. t. m. se je vršil v prostorih Konzurnega društva občni zbor hrastniške podružnice ZRJ. Poročila funkcionarjev, ki so bila podana ob tej priliki, so bila soglasno sprejeta. Ako bi se rudarsko delavstvo oklenilo svoje strokovne organizacije, bi bili uspehi delavskih akcij gotovo povoljni. Odbor je bil agilen in je do kraja izvršil svojo dolžnost. Pri volitvah je bil izvoljen povečini isti odbor, z izjemo treh odbornikov. Ponovno je bil soglasno izvoljen kot predsednik S. Kladičnik, pa tudi ostali funkcionarji so ostali na svojih mestih. Centralo ZRJ pa je zastopal S. Murn iz Trbovelj. V dobro zasnovanem govoru je S. Murn obrazložil predvsem potek pogajanj pri TPD. Naj omenimo, da je bilo to poročilo malo drugačno, kot ga je imel o tem pred kratkim nek drug gospod. Škoda, da tako poročilo ni slišalo večje število delavstva, bi vsaj izvedeli resnico. V ostalem je bilo njegovo poročilo tako podučno in vzpodbudno, da je upati, da bo našlo tudi primeren odmev. Debata, ki se je nato vršila, je bila na višku. S pozivom na intenzivno delo za povzdigo organizacije je zaključil s. predsednik uspehi občni zbor. Pred občnim zborom pa je pristopilo tudi nekaj novih članov, tem pa se bodo pridružili še drugi, ki so stali doslej ob strani. — Družnost! — Rudar.

Najnovejše vesti

Boji na morju še trajajo

in tudi nemška poročila javljajo, da o teh bojih še ni mogoče nič točnega poročati.

25 nemških letal je bombardiralo Nyger Sund ob švedski meji, severno od Eleveruma, kjer se je večeraj nahajala norveška vlada in parlament. Kralj in vlada ter parlament so se pravočasno odselili.

Nemci utrjujejo norveško obalo, v kolikor so jo zavzeli, poročajo iz Berlina. Nove čete prevažajo na Norveško z Danske z letali.

Poraz nemške vojske pri Elverumu. Večji oddelek nemške vojske, ki se je približal Elverumu, je potolkla majhna četa norveške armade, kateri so se pridružili na hitro roko oboroženi delavci.

Danska kraljeva garda se je spoprijela z Nemci, ko so prišli v Kodanj. Na obeh straneh so bili mrtvi in ranjeni.

Tiskovni sklad

Celje: Neimenovani sodrug je daroval za tiskovni sklad din 10 namesto prispevka za vrnec na krsto umrlega Leskoška Alojzija. Iskrena hvala!

HIŠNIK

brez otrok z znanjem električne in vodovodne inštalacije se sprejme

Ljudska samopomoč v Mariboru

Viničarske

1.

Odtegljaj za okna, ki jih ni bžo

Pri St. Petru ima viničarijo in gosposko hišo premožna vdova mariborskega meščana, ki pa je tudi sicer zelo prebrisana. O tem se je moral prepričati nedavno njen viničar, ko je delal z njo obračun. Prejeti je imel še din 300 na zaslužku, ki mu jih je hotela gospa sicer že izplačati in mu je zato že kazala denar v roki, a zahtevala, da se viničar prej podpisuje v njeno knjigo, da je prejel teh din 300 in da je s tem popolnoma izplačan. Viničar je bil brez denarja in so se mu že kar oči zasvetile, ko je videl v rokah gosposkinje 3 stotake in je zato brez pomislekov podpisal. Ko pa je imela gosposkinja v knjigi podpis, mu je naenkrat odtegnila din 50, češ, da je baje odnesel iz oken neke šipe. Nič ni pomagalo, če se je viničar še toliko pridul, da na tistih oknih nobenih šip niti videl ni, še manje vzel ali potrl in da jih zato tudi ne bo plačeval s petimi kovači. Ko je bilo vse moledovanje zastoj, se je viničar podal v Maribor k odvetniku in ta je poslal opomin ljubeznjivi gosposkinji. In res je prišla premožna gospa na dan s tistim podpisom. Češ, saj je viničar potrdil lastnoročno, da je prejel din 300. Toda zastopnik se ni dal tako lahko ugnati, vložil je najprej tožbo na viničarsko komisijo na plačilo teh din 50, ker tako predpisuje viničarski red, a na sodnijsko tožbo za žaljenje časti, ker je gosposkinja s tem na prikrit način obdolžila viničarja po krivem tatvine šip. Toda zvita gospa je bila kakor jegulja. Zopet se je hotela izmuzniti z novim trikrom. Poklicala je viničarja, mu dala tistih pet kovačev in zahtevala podpis, da odstopa od tožbe. Viničar je seveda mislil na tožbo za tistih pet kovačev in je v dobri veri zopet podpisal. Sedaj je šla gospa s tem podpisom k sodišču in rekla, da je viničar umaknil tudi tožbo radi žaljenja časti. Toda viničarjeva žena, ki je bila priča, se je zopet pridružila, da o tej tožbi za čast sploh ni bilo govora ob podpisu. Previdna in inteligentna gospa se je moral torej vnovič udati in poravnati še stroške žaljenja časti in preklicati obdolžitev tat-

Iz Češke

Prevzem židovskega premoženja. (ČTK.) Dne 29. marca t. l. je bil izdan že 6. pravilnik k naredbi rajhovskega protektorja na Češkem o židovskem premoženju z dne 21. junija 1939. Pristojnost glede uprave premoženja židov je sedaj po tej naredbi prenesena na »oberland-rätes«. Vsa imena uradnikov morajo namreč pripadati češki listi v nemščini, v kolikor se tičejo rajhovskih oblasti. Podjetja, ki so last židov, so dobila nemške komisarije.

Češka filharmonija v Plznu. (ČTK.) V okvirju proslave 20 letnice plzenske filharmonije je priredila minulo soboto zvečer in v nedeljo popolne češke filharmonije iz Praze dva koncerta, ki jih je vodil profesor Václav Talich, (pred vojno nameščen v ljubljanskem gledališču). Pri nedeljskem popoldanskem koncertu so predvajali Smetanovo skladbo »Moja domovina«. Oba koncerta sta bila popolnoma razprodana in sta imela neobičajen uspeh. Čehi se z vsjo ljubeznijo oklepajo svoje pesmi in umetnikov ter se zadnji čas izživljajo in zbirajo samo »na kulturnih prireditvah, na deželi pa tudi na »žeganjih«, kamor prihaja narod v narodnih nošah.

Gledališki igralci polno zaposleni. Češki listi poročajo, da letošnji pomlad ni bilo opaziti sprememb v angažmanih gledaliških igralcev in igralk, ker so vsa gledališča dobro obiskana in zato držijo svoje osebe. Tako pridno Čehi že dolgo niso obiskovali svojih gledališč.

Ostravska filharmonija je priredila v nedeljo simfonični koncert v obmejni Moravski Ostravi, na katerem so predvajali skladbe Dvořaka, Smetane in Fibicha. Tudi ta koncert je bil polno obiskan.

Umrli novinar. V koncentracijskem taboru Buchenwaldu pri Weimaru je umrl na vnetju pljuč urednik plzenske »Nove Dobe« s. Nedvěd.

Delavski pravni svetovalec

Hranarina (Dole)

Vprašanje: Lansko leto sem болоval 6 mesecev v Golniku in še 6 mesecev doma. Nato sem bil zopet 2 meseca v službi, vsled ponovitve bolezni pa zopet bolujem doma. Vprašam, ali mi mora OUZ izplačati hranarino tudi sedaj, čeprav sem jo lansko leto že prejel?

Odgovor: Ako je bolezen združena z nesposobnostjo za delo in če traja dalje nego 3 dni, ima zavarovavec pravico do hranarine za vsa dobo nesposobnosti za delo, vendar največ 26 izjemoma 52 tednov. V preteklem letu ste hranarino prejemali tekmo vseh 26, odnosno 52 tednov. Ker pa ste sedaj znova bili 2 meseca v službi, se mora znova plačati hranarina brez ozira na to, da ste hranarino že za 26 tednov lansko leto izčrpali, ker pripada zavarovanemu članu ob ponovnem obolenju za isto boleznijo hranarina v primeru, ako je bil po prestopu hranarine vsaj 8 tednov v obratu in zavarovan.

Poseganje s sosedovega zemljišča (Borovnica)

Vprašanje: Sosed je za 2 metra razširil ograjo dvorišče, tako da mora pri nakladanju gnojja zapeljati voz na moje dvorišče. Lansko leto si je še zgradil svinjak, iz katerega zopet odnaša gnoj po mojem dvorišču. Ali morem sosedu tako poseganje na moj svet zabraniti?

Odgovor: Če sosed nima te pravice vpisane v zemljiški knjigi, odnosno mu je niste s pogodbo priznali, ali če je ni po 30-letnem už-

vine. Na ta način je končno prišel viničar do svoje pravice, do odtegnjenih petih kovačev in do svoje časti.

Viničarski izpiti. Po novi viničarski uredbi bo mogel biti viničar samo tisti, ki bo položil izpit. Izpit se opravlja pred posebno komisijo in je teoretičen ter praktičen. Znati je treba vinogradništvo, kletarstvo in sadjarstvo. Izpit se opravlja v dveh razdobjih in sicer v času od sredine februarja do sredine aprila ter v mesecu maju. Prijaviti se je do najkasneje konca meseca decembra vsako leto pri banski upravi v Ljubljani.

Kopališče in terapijo Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu je v desetih letih obiskalo 1.500.00 ljudi. Kopališče je obiskalo 502.999 oseb, terapijo pa 961.623. Dohodki kopališča so znašali v tem času 7,65 milijonov dinarjev, terapije pa 12,02 milijona dinarjev. Kopališče je pasivno, terapija pa aktivna, tako da dohodki fizikalne terapije krijejo zgubo kopališča. — Te številke kažejo, kakšna blagodat za javnost so socialne ustanove delavcev in kako velik je njihov pomen na področju higijene in zdravljenja.

NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU

Gostovanje g. Saneina v »Cigan-baronu«
Bivši priljubljeni dolgoletni tenorist mariborskega gledališča, g. Belizar Sanein, je prvič po svojem odhodu v Ljubljano nastopil v naslovni vlogi Straussovega »Cigan barona«, ki je našel v njem zelo prikladnega oblikovalca. Saneinov Barinkay je privlačeval s svojo smiselno, živahno igro in lepim pevskim izrazom in zaslužen za igro in prisrčno priznanje številnega občinstva.

Benedetti »Trideset sekund ljubezni«

Aldo de Benedetti, tega sodobnega italijanskega komediografa, smo že v lansk sezoni spoznali po njegovi komediji »Dva ducata rdečih rož«, ki pa je šla brez uspeha preko mariborskega odra. Brez dvoma je komedija »Trideset sekund ljubezni« povsem drugačnega kova. Predvsem pritegne s svojo živo teatraliko in odersko lahkotnostjo, za katero se pa skriva tudi nevsiljiva problematika in psihološka poudarjenost, pa tudi fina satira na meščansko moralo. Tehnična oprema za Benedettijsvo zgodbo je sicer meščanski kolorit sodobnega Rima, a v komediji ni mnogo tipično italijanskega in bi se mogla vršiti tudi kjerkoli drugod. Benedetti ne podaja burke, njegova komedija nima niti pravega zapletka niti zaokroženega konca; pisatelj se samo s fino ironijo dvigne nad dnevno življenje, se z njim poigra in razkrije nekaj majhnih človeških slabosti, tako da nam ostane ob slučajnem notranjem neredu oderskih oseb, a pri vsem tem ne spusti gledalcev z vrvice in jih drži do konca v napetosti.

Uprizoritev tega dela ni lahka naloga, kajti vsa krhka in občutljiva zgodba sloni na ustvaritvi pravega oderskega ozračja in na izbranih igralcih. Uprizoritev v mariborskem gledališču, ki jo je pripravil g. J. Kovič, je igro umetniško vsestransko izčrpala in dosegla popoln uspeh. Vsi igralci so se povzpeli do polne, življenjske igre. Glavno težo delanja sta s povsem dognanim izrazom in odbranimi oderskimi sredstvi nosila g. Rasbergerjeva kot Grazia in g. Crnobori kot Guarandi. Izrazito usmerjen je bil Aguzzi g. Košute, krepko postavljen Cesare Siriani g. Gorinška, živahna in življenjska Geltruda g. Savinove. G. Verdonik je dobro izražal okolje igre in mestoma celo poživljal nenotni, vodeni lik Tullia Sirianija. g. Kosič je z gladko, spretno igro podal odvetnika. Okolje so se posrečeno poudarili ga. Zakrajškova, ga. Gorinškova in ga. Kraljeva, pa tudi ga. Tovornikova in g. Ledinek.

»Delavska Politika« ne doblva nobenih! subvencij, zato poravnaj narečninot

vanju priposestoval, ste upravičeni sosedu tožiti, da nadalje opusti to poseganje v Vaš svet. Če to poseganje še ne traja en mesec, mu lahko pot tudi zagradite. Če pa to sosedovo uživanje traja že nad mesec dni po Vaši vednosti, potli ne smete zagraditi, ker bi Vas lahko tožil radi motenja posesti, marveč smete le pred sodiščem vložiti zoper sosedu tožbo, da nima take pravice. Svoj svet boste lahko šele po pravomočni sodbi zagradili.

Nadure pri gradnji ceste (Naklo)

Nismo Vas našli med naročniki »Delavske Politike«, zato ne morete dobiti odgovora v pravnem svetovalcu, ki je namenjen le našim plačujočim naročnikom.

Teslena poškodba (Borovnica)

Vprašanje: Ker mi je sosedov sin poškodoval kolo, sem ga natepel z roko tako, da se mu radi tega ni moglo nič poznati. Njegova mati me sedaj toži, češ, da sem sina telesno poškodoval. Ali bom radi tega obsojen in ali smem zahtevati od sosedu odškodnino za kolo?

Odgovor: Sosed bo moral dokazati, da ste njegovega sina telesno poškodovali. Če mu bo ta dokaz uspel, boste seveda obsojeni. Plačati boste morali tudi odškodnino, ki jo bo sodišče priznalo kot primerno. Za kolo pa boste lahko od sosedu zahtevali povračilo napravljene škode, toda le pred civilnim sodiščem, ker zoper sosedu ne teče kazensko postopanje.